

Preprečimo nasilje v družini

Angažiranje zdravstvenega osebja pri odkrivanju in preprečevanju nasilja v družini

Posledice nasilja v družini niso le modrice in fizične poškodbe, posledice so veliko hujše, saj presegajo družinske okvirje in ustvarjajo vrsto negativnih vplivov tako na žrtvah kot družinah in njihovi okolici. Problematika nasilja v družini je zelo kompleksna ravno zaradi dogajanja v družini, temeljni in obenem najbolj občutljivi celici v družbi. Drugi razlog pa je specifičnost odnosov med povzročitelji nasilja in žrtvami – družinskimi člani. Nasilje v družini je pojav oziroma problematika, ki ni samo varnostna in socialno-ekonomska, ampak tudi zdravstvena, vzgojna, pa tudi širše gledano moralna in etična, ki ima vpliv na celotno družbo. Izrazito negativen!

Z nasiljem v družini se ukvarjajo pristojne institucije, med katerimi je v ospredju policija. Policisti se z nasiljem v družini srečujejo vsakodnevno in policija je navadno prva, ki jo pokličejo k posredovanju. Prvi prihod policistov na kraj je ključnega pomena, saj je od njega in prvih ukrepov odvisno, ali bodo uporabljene vse zakonske možnosti za zaščito žrtve ter začetek aktivnosti za dokončno preprečitev nadaljnjega izvajanja nasilja. Sicer pa policijsko delo pri obravnavi nasilja v družini poteka v dveh smereh, in sicer:

1. temeljna komponenta, ki vključuje obravnavo povzročitelja nasilja (intervencija, zaslišanje, odvzem prostosti, uradna prijava);
2. podporna komponenta, ki vključuje skrb za žrtev (zaščita pred povzročiteljem in ostali ukrepi).

Adil Huselja
varnostno ogledalo

Temeljno vlogo pri obravnavi in preprečevanju nasilja v družini imajo tudi uslužbenci centrov za socialno delo, ki jim Zakon o preprečevanju nasilja v družini določa pristojnosti in obveznosti. Sicer navedeni zakon nalaga obveznosti tudi ostalim institucijam, saj je le medinstitucionalno (so)delovanje tudi zagotovilo, da se bo ta družbeni problem izkoreninil oziroma zmanjšal, da ne bomo več brali člankov o smrtnih poškodbah ali dolgoletnem trpljenju žrtev med domačimi stenami.

V septembru je bil javnosti predstavljen projekt POND – Prepoznavna in obravnava žrtev nasilja v družini v okviru zdravstvene dejavnosti; z njim nosilci tega mednarodnega projekta želijo: uveljaviti določbe temeljnega zakona v zdravstveni dejavnosti; seznaniti zdravstveno osebje s strokovnimi smernicami pri preprečevanju nasilja v družini v okviru zdravstvene dejavnosti; povečati kompetence zdravstvenega osebja za prepoznavanje in obravnavo žrtev nasilja v družini in za delo z ranljivimi skupinami; vzpostaviti medinstitucionalno obravnavo žrtev in povzročiteljev nasilja v družini, ki bo primerljiva tudi z mednarodnimi praksami na tem področju.

»Videnje« problema skozi oči zdravnice družinske medicine je predstavila dr. Nena Kopčavar Guček, ki je izpostavila: »Kljub temu, da je globalna pogostnost nasilja približno 30 %, zdravniki prepoznavamo le vsako 20. žrtev. Po podatkih EU je med žrtvami nasilja v družini 4 % do 53 % žensk in 1 do 7 % moških. Raziskave kažejo, da so posamezniki, žrtve nasilja, pripravljeni zaupati svojemu zdravniku, če jih o tem povpraša. O izpostavljenosti nasilju spontano poroča le 1 od 10 žrtev.« Okolje družinske medicine je ocenila kot primerno ne zgolj za odkrivanje in obravnavo nasilja v družini, ampak tudi za preventivno delovanje z zagotavljanjem podpore in ozaveščanja žrtev.

Na nujnost usklajenega (so)delovanja na sistemski ravni pa tudi obravnav individualnih primerov so opozorili tudi iz nevladnih organizacij, saj so ugotovili, da se za osebo, ki je doživljala ali izvajala nasilje, najbolje izteče ob usklajenem delovanju vseh vključenih institucij, saj vsaka lahko doda kamen v mozaiku na poti k razreševanju neprijetnih okoliščin nasilja v družini.

O samem projektu in problematiki lahko na spletni strani <http://www.prepoznajnasilje.si/> najdete vrsto koristnih in uporabnih informacij. S širjenjem informacij odstiramo tančice skrivnosti žalostnih družinskih zgodb, ki jih je navkljub dobro zastavljenim sistemskim ukrepom še vedno preveč.